

Stručni rad
UDK: 005.915

Rad zaprimljen: 27.06.2022.

Rad prihvaćen: 17.08.2022.

IZRAVNI KREDITI HBOR-a ZA INVESTICIJE POSEBNIH SEGMENTATA MSP-ova U OKVIRU NPOO-a

Mr.sc. Zrinski Pelajić

*Illyricum savjetovanje d.o.o., Samobor, Hrvatska
zrinski.pelajic@gmail.com*

SAŽETAK RADA:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) iz sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (u daljnjem tekstu: NPOO) u svoje ime i za račun Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH), provodi Financijski instrument izravnih kredita HBOR-a iznad 100.000 EUR za mikro, male i srednje poduzetnike, u okviru i prema uvjetima programa kreditiranja „Investicije posebnih segmentata mikro, malih i srednjih poduzetnika (u daljnjem tekstu: MSP) u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO)“. Sredstva NPOO-a namijenjena su za financiranje ulaganja na području RH u (a) zelenu tranziciju i/ili (b) digitalnu tranziciju i/ili (c) jačanje konkurentnosti i otpornosti MSP-ova. Kredit je moguće dobiti za ulaganja u osnovna sredstva i obrtna sredstva (najviše do 30% iznosa kredita), pod uvjetom da su ta ulaganja usklađena s načelom nenanošenja bitne štete (eng. Do No Significant Harm - DNSH). Primjenjuje se izravno kreditiranje korisnika kredita od strane HBOR-a. Ovaj kreditni program primjenjuje se od 20.5.2022. do iskorištenja raspoloživih sredstava, a najkasnije do 30.6.2026.

Ključne riječi: *Financijski instrument izravni krediti HBOR-a (Financijski instrument), Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR), Mikro, mali i srednji poduzetnici (MSP), Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO).*

1. INVESTICIJE POSEBNIH SEGMENTA MSP-ova U OKVIRU NPOO-a

U okviru instrumenta EU sljedeće generacije (*eng. Next Generation EU*) uveden je Mehanizam za oporavak i otpornost (*eng. Recovery and Resilience Facility – RRF*), iz kojeg je državama članicama EU kroz vlastite nacionalne planove omogućeno korištenje sredstava za financiranje reformi i investicija kojima se ubrzava oporavak i povećava otpornost gospodarstva i društva. Ciljevi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) su ublažavanje posljedica krize, oporavak, otpornost i konkurentnost gospodarstva, modernizacija i ubrzani rast gospodarstva te jačanje konkurentnosti RH na europskoj i globalnoj razini. (NPOO 2021)

HBOR iz sredstava NPOO-a u svoje ime i za račun RH, provodi Financijski instrument izravnih kredita HBOR-a iznad 100.000 EUR za MSP-ove (u daljnjem tekstu: Financijski instrument), u okviru i prema uvjetima programa kreditiranja „Investicije posebnih segmenta MSP-ova u okviru NPOO-a“. (HBOR - Investicije posebnih segmenta MSP-ova, 2022)

2. KORISNICI FINACIJSKOG INSTRUMENTA IZRAVNIH KREDITA

Financijskim instrumentom opisanim u ovom radu predviđeno je odobravanje HBOR-ovih izravnih investicijskih kredita u iznosu iznad 100.000 EUR MSP-ovima odnosno poslovnim subjektima privatnog sektora koji zapošljavaju manje od 250 zaposlenih i imaju godišnji promet koji ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili godišnju bilancu koja ne prelazi 43 milijuna EUR prema zadnjim dostupnim godišnjim financijskim izvještajima, a spadaju u jednu od sljedećih kategorija MSP-ova: (a) poduzetnike početnike; (b) mlade poduzetnike; (c) žene poduzetnike; (d) ulažu na posebna područja RH; (e) ulažu u komercijalizaciju projekata koji se temelje na IRI-u. MSP-ovi se razvrstavaju na mikro, mala i srednja poduzeća u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EC od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzetnika, a što je prikazano nastavno na Slici 1. (Preporuka EK, 2003)

Slika 1. Pragovi za MSP-ove sukladno Preporuci EK

Kategorija poduzeća	Broj zaposlenika: jedinica godišnjeg rada	Godišnji promet	ili	Ukupna godišnja bilanca
Srednje poduzeće	< 250	≤ 50 milijuna EUR	ili	≤ 43 milijuna EUR
Malo poduzeće	< 50	≤ 10 milijuna EUR	ili	≤ 10 milijuna EUR
Mikropoduzeće	< 10	≤ 2 milijuna EUR	ili	≤ 2 milijuna EUR

Izvor: Vodič za korisnike o definiciji malih i srednjih poduzeća

Gore navedeni poslovni subjekti mogu biti trgovačka društva, obrtnici, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost, obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) u sustavu PDV-a, zadruge, ustanove i drugi.

3. PRIHVATLJIVI I NEPRIHVATLJIVI KORISNICI KREDITA

3.1. PRIHVATLJIVI KORISNICI KREDITA

Nastavno su navedene sve kategorije prihvatljivih korisnika koje uz uvjet da spadaju u MSP-ove, zadovoljavaju barem jedan od sljedećih uvjeta, a to je da su: (a) poduzetnici početnici; (b) mladi poduzetnici; (c) žene poduzetnice; (d) ulažu na posebna područja RH; (e) ulažu u komercijalizaciju IRI projekata.

Poduzetnici početnici su poduzetnici koji po prvi put osnivaju poslovni subjekt ili poslovni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za kredit posluju kraće od 3 (tri) godine. Potrebno je zadovoljiti uvjet da poduzetnici početnici nisu bili ranije, niti su trenutno vlasnici ili suvlasnici drugog poslovnog subjekta s udjelom većim od 30%.

Mladi poduzetnici su poslovni subjekti u kojima najmanje jedna ili više mladih osoba (u dobnoj skupini do navršenih 40 godina života u trenutku podnošenja zahtjeva za kredit) zajedno posjeduju više od 50% vlasništva.

Žene poduzetnice su poslovni subjekti u kojima najmanje jedna ili više žena zajedno posjeduju više od 50% vlasništva i kojima ujedno upravlja žena. U slučaju subjekta srednje veličine, žena ili žene zajedno mogu imati i manje od 50 % vlasništva, uz uvjet da je najmanje jedna žena na nekoj od ključnih upravljačkih pozicija vezanoj za financije i/ili operativne poslove i/ili strategiju.

Poduzetnici koji ulažu u Posebna područja RH. Posebna područja RH su gospodarski slabije razvijena (potpomognuta) područja, brdsko-planinska područja i otoci. Potpomognuta područja su jedinice lokalne samouprave razvrstane u I., II., III. i IV. skupinu sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/2014, 123/2017, 118/2018) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/2017) i svim njihovim izmjenama i dopunama. Brdsko-planinska područja su područja sukladno Zakonu o brdsko-planinskim područjima (NN 118/2018) i Odluci o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja (NN 24/2019) i svim njihovim izmjenama i dopunama. Otoci su područja sukladno Zakonu o otocima (NN 116/2018, 73/2020, 70/2021) i svim njihovim izmjenama i dopunama.

Poduzetnici koji ulažu u komercijalizaciju projekata koji se temelje na istraživanjima, razvoju i inovacijama. Projekti temeljeni na istraživanju, razvoju i inovacijama (IRI) ili ulaganja u istraživanja, razvoj i inovacije u području proizvodnje, procesa, organizacije poslovanja i marketinga (odnosa s kupcima) u poduzeću. Obuhvaćaju projekte utemeljene na industrijskim i eksperimentalnim istraživanjima; proizvode /usluge / procese i metodologije zaštićene propisima o intelektualnom vlasništvu, ali i ostale projekte temeljene na primjeni novog ili bitno izmijenjenog proizvoda (dobra ili usluge), postupka, nove organizacijske metode, poslovne prakse ili nove marketinške metode, te njihovo uvođenje u praktičnu upotrebu, odnosno komercijalizaciju ili proširenje postojećih proizvodno / uslužnih kapaciteta za poslovanje utemeljeno na IRI-u.

3.2. NEPRIHVATLJIVI KORISNICI KREDITA

Korisnici kredita ne mogu biti subjekti koji u trenutku odobrenja kredita pripadaju kategoriji društava u poteškoćama sukladno odredbama čl. 2. toč. 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17.6.2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (SL L 187 od 26.06.2014., tj. odredbama uredbe važeće u trenutku odobrenja kredita.¹ (Uredba 651, 2014).

---

¹ Detalji se nalaze na poveznici: <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/poduzetnici-u-teskocama/>.

4. VRSTE ULAGANJA

Sredstva NPOO-a namijenjena su za financiranje ulaganja na području RH u (a) zelenu tranziciju i/ili (b) digitalnu tranziciju i/ili (c) jačanje konkurentnosti i otpornosti MSP-ova.

4.1. ZELENA TRANZICIJA

Ulaganja u zelenu tranziciju su ulaganja u projekte koji prema kriterijima EU taksonomije i pripadajućim propisima (delegiranim aktima) znatno doprinose ostvarenju najmanje jednog od sljedećih šest okolišnih ciljeva: (1) Ublažavanje klimatskih promjena; (2) Prilagođavanje klimatskim promjenama; (3) Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa; (4) Prijelaz na kružnu ekonomiju; (5) Sprečavanje i suzbijanje onečišćenja i (6) Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava, a istovremeno zadovoljavaju načelo nenanošenja bitne štete okolišnim ciljevima (*eng. Do No Significant Harm - DNSH*). Projekti zelene tranzicije obuhvaćaju između ostalog ulaganja kao što su zelene tehnologije, poslovni modeli koji se temelje na kružnom gospodarstvu, obnovljivim izvorima energije, energetske učinkovitosti i dr.

4.2. DIGITALNA TRANZICIJA

Ulaganja u digitalnu tranziciju su ulaganja u projekte kao što su uvođenje digitalnih tehnologija (primjerice digitalizacija proizvodnje, nabave i prodaje) u pojedinim područjima poslovanja i njihova potpuna integracija te edukacija zaposlenika i korisnika, a podrazumijevaju sljedeća ulaganja: (a) Digitalna infrastruktura; (b) Digitalna transformacija poduzeća, istraživanje u području digitalnih tehnologija; (c) ICT (ulaganja u informacijsko-komunikacijske tehnologije), digitalni marketing, digitalizacija i automatizacija poslovnih procesa, digitalna nabava, digitalizacija prodajnih predstavnika, promjena svih oblika poslovanja i procesa u kojima su zaposlenici organizacija u interakciji s njezinim korisnicima i slično; (d) Industrija 4.0 - proizvodni procesi temeljeni na najnovijoj tehnologiji i obuhvaćeni uređajima za međusobno autonomno komuniciranje; strojevi upravljani umjetnom inteligencijom koji mogu samostalno izmjenjivati informacije; primjena modela pametnih tvornica u kojoj robotizirani strojevi upravljaju i nadziru fizičke procese; proizvodni sustav koji može samostalno razmjenjivati informacije tijekom proizvodnog procesa i u svakom trenutku zna u kojoj je fazi izlazni proizvod.

4.3. JAČANJE KONKURENTNOSTI I OTPORNOSTI

Ulaganja u jačanje konkurentnosti i otpornosti su ulaganja u projekte koji obuhvaćaju sva ostala ulaganja u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (nove tehnologije, vozila i oprema; izgradnja i/ili proširenje i/ili adaptacija/

modernizacija /uređenje poslovnih i/ili proizvodnih i/ili uslužnih objekata; i sl.) i druge namjene bitne za povećanje obujma poslovanja, jačanje produktivnosti, zaposlenosti, internacionalizacije poslovanja i dr.

4.3.1. ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I INOVACIJE – IRI

Ulaganja u IRI su ulaganja u projekte temeljene na istraživanjima, razvoju i inovacijama ili ulaganje u istraživanja, razvoj i inovacije u području proizvoda, procesa, organizacije poslovanja i marketinga (odnosa s kupcima) u poduzeću. Obuhvaća projekte utemeljene na industrijskim i eksperimentalnim istraživanjima; proizvode / usluge / procese i metodologije zaštićene propisima o intelektualnom vlasništvu, ali i ostale projekte temeljene na primjeni novog ili bitno izmijenjenog proizvoda (dobra ili usluge), postupka, nove organizacijske metode, poslovne prakse ili nove marketinške metode, te njihovo uvođenje u praktičnu upotrebu, odnosno komercijalizaciju ili proširenje postojećih proizvodno / uslužnih kapaciteta za poslovanje utemeljeno na IRI-u.

4.4. NEPRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI

Neprihvatljive aktivnosti obuhvaćaju aktivnosti, djelatnosti i namjene koje nisu prihvatljive za financiranje te pripadajuća izuzeća ako postoje, a navedene su u Prilogu 1 Operativnog programa za provedbu Financijskog instrumenta izravnih kredita iznad 100.000 EUR za mikro, male i srednje poduzetnike u okviru NPOO-a.²

5. UVJETI ODOBRENJA KREDITA

5.1. NAMJENA KREDITA

Kredit je moguće odobriti za:

- **ulaganja u osnovna sredstva** (materijalnu i nematerijalnu imovinu) s ciljem pokretanja poslovanja, modernizacije poslovanja, uvođenja novih tehnologija, povećanja kapaciteta (uključujući i turističke), razvoja i uvođenja novih proizvoda ili usluga, digitalizacije poslovanja, ulaganje u ekološki prihvatljive proizvodne procese i učinkovitost resursa, istraživanje i razvoj i sl., izuzev ulaganja u Neprihvatljive aktivnosti;
- **obrtna sredstva** nužna za provedbu ulaganja i rast korisnika kredita: najviše do 30% ugovorenog iznosa kredita.

Sva ulaganja u okviru ovog Financijskog instrumenta moraju biti usklađena s načelom „nenanošenja bitne štete“ („Do No Significant Harm“), okolišnim ciljevima, koje je detaljnije opisano u Poglavlju 11 ovog rada po nazivom „Smjernice za primjenu DNSH načela“. Nije dozvoljeno refinanciranje postoje-

² Detalji se nalaze u Prilogu 1 Operativnog programa (str. 6) na poveznici: <file:///C:/Users/Korisnik/Desktop/Izrada%20stru%C4%8Dnog%20rada/Operativni-program-izravni-kreditu-u-okviru-NPOO-5-2022.pdf>

ćih kredita, financiranje PDV-a i ostalih poreza te financiranje neprihvatljivih aktivnosti. Kod ovog financijskog instrumenta radi se o izravnom kreditiranju korisnika kredita, što znači da korisnik kredita Zahtjev i pripadajuću dokumentaciju podnosi HBOR-u.

5.2. IZNOS I VALUTA KREDITA

Iznos kredita ovisi o specifičnostima i kreditnoj sposobnosti korisnika kredita, namjeni i strukturi ulaganja i pravilima vezanima uz državne potpore, uz sljedeća ograničenja:

- iznos kredita je viši od 100.000 EUR;
- najviši iznos kredita za poduzetnike početnike je 500.000 EUR;
- najviši iznos kredita za ostale korisnike kredita je 1.000.000 EUR;
- kredit može iznositi do najviše 85% predračunske vrijednosti ulaganja bez PDV-a, osim iznimno, za kredite u iznosu do 150.000 EUR, kod kojih se može financirati do 100% predračunske vrijednosti ulaganja bez PDV-a;
- korisniku kredita nije moguće odobriti više kredita iz Financijskog instrumenta za isto ulaganje.

Kredit se odobravaju kao kunski krediti uz valutnu klauzulu vezanu za EUR, odnosno krediti u važećoj nacionalnoj valuti u trenutku odobrenja kredita.

5.3. KAMATNA STOPA I NAKNADE

Visina kamatne stope ovisi o vrsti ulaganja koje se financira kreditom (Tablica 1.).

Tablica 1. Vrsta ulaganja i visina kamatne stope

Vrsta ulaganja	Visina kamatne stope
Zelena tranzicija i/ili Digitalna tranzicija i/ili Istraživanja, razvoj i inovacije - IRI	od 0,40% godišnje, fiksno*
Ostala ulaganja	od 0,80% godišnje, fiksno

*Najmanje 50% kredita mora biti namijenjeno za ulaganja u zelenu tranziciju ili Digitalnu tranziciju ili Istraživanja, razvoj i inovacije.

Ovisno o propisima o potporama, kamatne stope mogu biti i više od gore navedenih. Korisniku kredita se ne naplaćuje naknada za obradu kreditnog zahtjeva i administriranje kredita, ni naknada za rezervaciju sredstava. Ostale naknade naplaćuju se u skladu s Pravilnikom o naknadama za usluge koje obavlja HBOR za izravne HBOR-ove kredite u zemlji, važećim na dan obračuna.

5.4. NAČIN I ROKOVI KORIŠTENJA, POČEKA I OTPLATE KREDITA

Dio kredita namijenjen za financiranje osnovnih sredstava koristi se isplatom na račun prodavatelja / dobavljača / izvođača radova, na temelju dokumentacije za namjensko korištenje kredita. Dio kredita namijenjen za financiranje obrtnih sredstava može se isplatiti na račun korisnika kredita, uz obavezno pravdanje dokumentacijom kojom se dokazuje namjensko korištenje kredita. **Rok korištenja** je u pravilu do 12 mjeseci. Ovisno o namjeni i dinamici ulaganja, moguće je odobriti i dulji rok korištenja kredita. **Poček** može trajati do najviše 3 godine. **Rok otplate** može trajati do najviše 15 godina, uključujući poček.

5.5. INSTRUMENTI OSIGURANJA

Obvezni instrumenti osiguranja su: (a) mjenice i zadužnice korisnika kredita, jamaca plataca i sudužnika; (b) zalog na imovini koja se financira kreditom, uz policu osiguranja imovine od uobičajenih rizika, vinkulirane u korist HBOR-a. Ovisno o procjeni rizika ulaganja i korisnika kredita, HBOR zadržava pravo zatražiti dodatne instrumente osiguranja: nekretnine, pokretnine, garancije, jamstva, cesije, zalog na poslovnim udjelima, patentima i ostale instrumente osiguranja uobičajene u bankarskom poslovanju.

5.6. OSTALI UVJETI

Primjena propisa o državnim potporama. Financijski instrument se provodi uz primjenu programa državnih potpora HBOR-a usklađenih s važećim propisima o državnim potporama.

Izbjegavanje dvostrukog financiranja. Financijski instrument se može koristiti u kombinaciji s ostalim oblicima financijske potpore iz nacionalnih i EU sredstava pritom postupajući u skladu s nacionalnom i regulativom EU o državnim potporama, kao i poštujući važeće odredbe o izbjegavanju dvostrukog financiranja iz NPOO-a i drugih programa EU.

Razdoblje provedbe. Financijski instrument se provodi do iskorištenja raspoloživih sredstava, odnosno najkasnije do 30.06.2026. (sklapanje ugovora o kreditu moguće je do iskorištenja raspoloživih sredstava, a najkasnije do 30.06.2026.).

6. SMJERNICE ZA PRIMJENU DNSH NAČELA U PROVEDBI FINANCIJSKIH INSTRUMENTA HBOR-a U OKVIRU NPOO-a

Što je DNSH načelo i zašto se provodi DNSH analiza? Europska komisija je 11. 12.2019. godine predstavila **EU Green Deal** kao strategiju za postizanje održivosti gospodarstva EU, s ciljem da se klimatskim, energetske, promet-

nim i poreznim politikama do 2030. godine smanje neto emisije stakleničkih plinova za barem 55% u usporedbi s razinama iz 1990., a do 2050. ostvare nulte stope neto emisija stakleničkih plinova, čime bi se osiguralo da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent. Pojava pandemije Covida 19 ukazala je na potrebu razvoja novog mehanizma za oporavak EU gospodarstva, slijedom čega je u okviru inicijative Next generation EU razvijen Mehanizam za oporavak i otpornost. Provedba Mehanizma za oporavak i otpornost u RH regulirana je NPOO-om, čiji su sastavni dio i HBOR-ovi financijski instrumenti. Cilj Mehanizma za oporavak i otpornost je poticanje klimatskog i okolišno održivog oporavka EU gospodarstva, u skladu s ciljevima EU Green Deala. Kako bi se osiguralo ostvarenje klimatskih i okolišnih ciljeva EU, Europska komisija razvila je novi sveobuhvatni, standardizirani klasifikacijski okvir pod nazivom EU Taksonomija. (Uredba 852, 2020) Osnovni cilj EU Taksonomije je omogućiti transparentno i usporedivo mjerenje utjecaja pojedinih poslovnih aktivnosti na ostvarenje ciljeva EU Green Deala, te su EU Taksonomijom definirane tri vrste kriterija (Slika 2): (1) Kriteriji koji ukazuju kako pojedina aktivnost značajno doprinosi ostvarenju klimatskih i okolišnih ciljeva EU Green Deala (barem jednom okolišnom cilju), čijim zadovoljenjem pojedina poslovna aktivnost, ulaganje i projekt mogu ostvariti status "zelenog" ulaganja; (2) Kriteriji koji osiguravaju da pojedina aktivnost ne stvara bitnu štetu klimatskim i okolišnim ciljevima EU Green Deala, odnosno kriteriji "nenanošenja bitne štete" ("Do No Significant Harm") klimi i okolišu (3) Kriteriji koji osiguravaju da je pojedina aktivnost usklađena s minimalnim socijalnim zaštitnim mjerama (eng. *minimum social safeguard*).

Slika 2. Kriteriji definirani EU taksonomijom

Izvor: Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća.

Kako bi se provedbom mjera NPOO-a omogućili dugoročno pozitivni ili barem neutralni utjecaji na okoliš i klimu, za sve investicije predviđene u okviru NPOO-a predviđena je potreba zadovoljenja načela „nenanošenja bitne štete“,

odnosno "Do No Significant Harm" načela (DNSH načelo). Spomenuto DNSH načelo podrazumijeva da određena aktivnost / projekt ne smije nanositi bitnu štetu ni jednom od sljedećih 6 okolišnih ciljeva: (1) Ublažavanje klimatskih promjena; (2) Prilagođavanje klimatskim promjenama; (3) Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa; (4) Prijelaz na kružnu ekonomiju; (5) Sprečavanje i suzbijanje onečišćenja i (6) Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava.

Kako HBOR provodi analizu usklađenosti investicijskih projekata s DNSH načelom?

U provedbi HBOR-ovih NPOO mjera, HBOR i / ili partnerske financijske institucije uključene u provedbu mjera dužne su provjeriti usklađenost ulaganja krajnjih korisnika (subjekata javnog ili privatnog sektora) s DNSH načelom tako da se: (1) iz financiranja isključe neprihvatljive aktivnosti; (2) za svaki projekt provede analiza usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom u području okoliša na razini EU-a i nacionalnoj razini te da se (3) u provedbi NPOO mjera osigura primjena Komisijinih Tehničkih smjernica za provjeru održivosti (*engl. sustainability proofing*) u okviru fonda InvestEU. Kako bi se krajnjim korisnicima olakšala priprema projekata u skladu s DNSH načelom, ali i kako bi se olakšala i ubrzala ocjena usklađenosti zaprimljenih zahtjeva za financiranje/izdavanjem jamstava i dr., pored tehničke, pravne i projektne dokumentacije (Idejni, glavni i izvedbeni projekt, Investicijska studija, Elaborat okoliša, Studija utjecaja na okoliš) potrebno je dostaviti **Upitnik samoprocjene radi identifikacije klimatskih okolišnih i socijalnih rizika i utjecaja, koji je pripremio HBOR.** (Upitnik, 2022).

7. ZAKLJUČAK

Financijski instrument izravnih kredita HBOR-a iznad 100.000 EUR za mikro, male i srednje poduzetnike, u okviru i prema uvjetima programa kreditiranja „Investicije posebnih segmenta MSP-ova u okviru NPOO-a“ predstavlja priliku za ulaganje pod povoljnim uvjetima za pojedine kategorije MSP-ova, kao što su: (a) poduzetnici početnici; (b) mladi poduzetnici; (c) žene poduzetnice; (d) poduzetnici koji ulažu na posebna područja RH te (e) poduzetnici koji ulažu u komercijalizaciju projekata koji se temelje na istraživanjima, razvoju i inovacijama. Korisnici ovog financijskog instrumenta mogu biti trgovačka društva, obrtnici, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost, obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG) u sustavu PDV-a, zadruge, ustanove i drugi. Sredstva NPOO-a namijenjena su za financiranje ulaganja na području RH u (a) zelenu tranziciju i/ili (b) digitalnu tranziciju i/ili (c) jačanje konkurentnosti i otpornosti MSP-ova. Kredite je moguće dobiti za ulaganja u osnovna sredstva i obrtna sredstva (najviše do 30% iznosa kredita) u iznosu do najviše 500.000 EUR za poduzetnike početnike te 1.000.000 EUR za ostale korisnike kredita. Kamatna stopa kreće se od 0,40% p.a. (ako je najmanje 50% kredita namijenjeno

ulaganjima u zelenu i/ili digitalnu tranziciju i/ili projekte utemeljene na IRI), a za ostale projekte 0,80% p.a. HBOR na ove kredite ne zaračunava naknadu za obradu kreditnog zahtjeva i naknadu za rezervaciju sredstava. Rok korištenja je u pravilu 12 mjeseci, a rok otplate do 15 godina, uključujući početak do 3 godine. Kreditni program primjenjuje se od 20.5.2022. do iskoristenja raspoloživih sredstava, a najkasnije do 30.6.2026. Jedan od najvažnijih uvjeta za odobravanje kredita je da su ulaganja usklađena s načelom nenanošenja bitne štete (*Do No Significant Harm*).

LITERATURA:

1. HBOR - Investicije posebnih segmenata MSP-ova (2022): Investicije posebnih segmenata MSP-ova u okviru NPOO-a, dostupno na: https://www.hbor.hr/kreditni_program/investicije-posebnih-segmenata-msp-ova-u-okviru-npoo-a/ (27.06.2022.)
2. NPOO (2021): Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021-2026, Vlada RH, srpanj 2021, dostupno na: <https://planoporavka.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Plan%20oporavka%20i%20otpornosti%2C%20srpanj%202021..pdf?vel=13435491> (27.06.2022.)
3. Preporuka EK (2003): Preporuka Europske komisije 2003/361/EC od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzetnika, dostupno na: <https://www.apprrr.hr/wp-content/uploads/2018/02/Vodi%C4%8D-za-korisnike-o-definiciji-malih-i-srednjih-poduze%C4%87a-4.pdf> (27.06.2022.)
4. Uredba 651 (2014): Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17.06.2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187 od 26.06.2014), dostupno na: <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/poduzetnici-u-teskocama/> (27.06.2022.)
5. Upitnik (2022): Upitnik samoprocjene radi identifikacije klimatskih okolišnih i socijalnih rizika i utjecaja, dostupno na: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.hbor.hr%2Fwp-content%2Fuploads%2F2022%2F06%2FUPITNIK-SAMOPROCIJENE-5-2022.docx&wdOrigin=BROWSELINK> (27.06.2022.)
6. Uredba 852 (2020): Uredba EU 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18.06.2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 - Uredba o Taksonomiji, dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN> (27.06.2022.)

HBOR DIRECT LOANS FOR INVESTMENTS OF SPECIAL SEGMENTS OF SME-s WITHIN THE NATIONAL RECOVERY AND RESILIENCE PLAN

ABSTRACT:

The Croatian Bank for Reconstruction and Development (HBOR) from the funds of the National Recovery and Resilience Plan (NPOO) on its own behalf and for the account of the Republic of Croatia (ROC), implements the Financial Instrument of Direct HBOR's Loans above EUR 100,000 for small and medium-sized enterprises (Financial instrument), within the framework and according to the conditions of the lending program „Investments of special segments of small and medium-sized enterprises (SMEs) within the framework of the NPOO“. NPOO funds are intended for financing investments in the territory of the ROC in (a) green transition and/or (b) digital transition and/or (c) strengthening the competitiveness and resilience of SMEs. It is possible to get a loan for investments in fixed assets and working capital (up to 30% of the loan amount at most), provided that these investments are in compliance with „Do No Significant Harm“ principle. Direct crediting of borrowers by HBOR is applied. The credit program is applied from May 20, 2022, until the available funds are used, and no later than June 30, 2026.

Key words: *Financial instrument direct loans from HBOR (Financial Instrument), Croatian Bank for Reconstruction and Development (HBOR), National Recovery and Resilience Plan (NPOO), Small and Medium Enterprises (SMEs).*